

Kargaların Figanı

— sahara · 23 Ocak 2026

Yaşamları boyunca hiç pişmanlık duygusunu tatmamış insanlar olacağına inanasım gelmiyor. Hepimizin az çok anımsadığımızda keşke yapmasaydım, vicdanımızı acıtan olayların öznesi olmuşuzdur. Kimimiz kurt ve tilkileri tuzak kurarak yakalamış. Kimimiz kargaların yuvalarını dağıttık...

Çocukluk ve başımızda kavak yellerrinin estiği ilk gençlik yıllarımızda yaşadıklarımızı yirmili, otuzlu, kırklı yıllarımızın olgunluğa eriştiğimiz düşünce atmosferiyle değerlendirmek yanlış olur. Yaşanılan çevre bile hele çocukluk dönemlerimizde istenmeyen eylemlerin içinde olduk.

Köyde yaşarken doğayla, doğada yaşayan canlılarla baş başayız. Vahşi doğada yaşayan kurt, tilki, ayı, domuz benzeri hayvanlarla bire bir ilişki içindeyiz. Bu canlılara uçan hayvanlar, kargalar, kartallarla da olan serüvenler sürüp gider.

Hayvan sever dostlar; insanlar evcil olmayan hayvanların yaşama alanlarına girmedikçe o hayvanlardan insanlara zarar gelmez derler. Kazın ayağının hiç öyle olmadığını özellikle orman köylüleri bilir. Örneğin ayılar, önce kiraz daha sonra elma armut ağaçlarının hatta ceviz ağaçlarının acımasızca dallarını kırar. Moğol ordularının Anadolu topraklarında yaptığı zulümlere taş çıkartırlar. Ayılar, sığır, manda, koyun, keçi gibi hayvanları da parçalar kendilerine ziyafet çektiklerine tanık olmuşluğum var.

Kurtlar, aman aman koyun, keçi sürülerinden ırak olsunlar. Çobansız bir sürüye rast geldiklerinde

korunmasız hayvanları; canlı bırakmamacasına hepsini boğup boğup bırakırlar. Ayı bu alanda insaflıdır. Sadece bir tane küçükbaş hayvanı avlamakla yetinir.

Tilkiler, kaz ve tavukları kapıp ormanların derinliklerinde kaybolurlar. Karga ve kartallar, atmacalar... henüz yetesiye büyümemiş civcivlerin biricik düşmanlarıdır. Kartalların tavuk ve kazları hakladıkları da köylerde yaşanan olaylardan bazılarıdır.

Köyleri bırakıp şehirlere taşındık. Doğanın sessiz müziğine, içlerinde barındırdıkları hayvanlara özlemimiz yıl yıl artıyor. Fakat adlarını saydığım hayvanların hepsi ile acı anılarım var. Bir kurt, güttüğüm sürüden bir kuzuyu kaptığı gibi ormanın derinliklerinde kaybolmuştu. Kuzusunu kaybeden koyun günlerce meledi. Ve koyunumun gözlerinden akıtığı yaşları anımsadıkça hala boğazım düğümленir. Yıllar geçti. O hayvanlara düşmanlığım yok artık. Aylar daha geçen yıl armut ağaçlarımıza zarar vermesine karşın.

Kargalar yaşadıklarım da çoktur. Kuluçkadan çıkan civcivlerimizi evimizin çöplüğünde kargaya kaptran tavukların acı acı feryadını çok duymuşum. Kavgadan, hır çıkarmadan hoşlanmayan bir çocuktum. İlkokulu bitirdikten yıllar sonra bir sınıf arkadaşım ile sohbet etme fırsatım oldu. Evli, çoluk çocuğa karışmışız ikimiz de. Arkadaşıma ilkokulda nasıl çocuk olduğumu sordum. Arkadaşım, "Sen çok iyi çocuktun, hiç kimsenin kalbini kırmazdın!" dedi.

İyi çocuk olmama karşın şimdilerde ansıdığım keşke yapmasaydım diye hayıflandığım bir olay yaşadım. Nisan ayının son günleri. Güle oynaya sabahleyin çantamı kaptığım gibi okula gitmek için yola çıktım. Okul evimize hayli uzaktı. Yol boyu çiçeğe durmuş erik ağaçlarını geçip, okula daha kısa yoldan gitmek için gür köknar ağaçlarıyla kaplı içinde patika yolun geçtiği ormana saptım. Ormanın içinde hayli yol aldıktan sonra bir karganın uzun boylu köknar ağacının doruklarına tünediğini gördüm. Hayli zaman konduğu dallar arasından kalkıp uçmadı.

İçimi tanımsız bir merak kapladı. Kargayı daha dikkatle izledim. Ve karganın yuvası olduğunu fark ettim. Okulu, çantamı unuttum! Hiç durmadan ağaca tırmanmaya başladım. Yuveyi bir an önce görmeliydim! Ağaç dalları merdiven görevi yapıyordu. Okula gitmek gereğini yuvaya yaklaştığımda ansıdım.

Bir an önce yuvaya yaklaşmak için çabamı artırdım. Karga yuvasından uçtu. Az sonra onlarda karga acı acı öterek ağacın etrafında uçuşmaya başladılar. Bazen bana çok yaklaşıp yakınımda feryat ederek uçuyorlardı. Gerek heyecan, gerek de daha sıklaşan dallar arasından geçmek beni yordu. Yuveye epeyce yaklaştım. Dallar iyice sıklaşmıştı. Karga kendince ulaşılmaz yerde yuva kurmuştu.

Hızlı hızlı nefes alırken tırmanmaya mola verdim. Okula geç kalacağımı hatırladım. En iyisi yuvaya erişmeyi okul paydosuna bırakmaktı. Hızlıca ağaçtan inip okul yolunda yürümeye başladım. Heyecanımı

bir türlü yenemiyordum. Sınıfta dersler işlenirken usumda hep karganın yuvası vardı.

Nihayet paydos zili çaldı. Hiçbir arkadaşşıma olayı anlatmadan ormanın içinden geçen patika yoluna saptım. Yuvanın bulunduğu ağaç hemen yolun kenarındaydı. Bu kez daha deneyimli ve kararlı yuvaya erişmek için ağaca tırmanmaya başladım. Fazla heyecanlanmadan ve kondisyonumu da kontrol ederek serüvenimi devam ettirdim. Zamanım boldu. Kargalar yine etrafımda daha bir gayretle uçmaya ve feryat figan gaklamaya başladılar. Yuva ağacın tepesine çok yakındı. Eğilip, bükülerek sık dalların arasından geçerek yuvaya vardım.

Yuvada gri benekli misketten biraz büyük üç adet yumurta vardı. Yumurtaları sakince alıp pantolonumun cebine koydum. Dikkatlice ağaçtan inmeye başladım. Yere indiğimde cebimi yokladım. Yumurtalar kırılmıştı maalesef. Midemi ağzıma getiren pis pis kokuyordu kırık yumurtalar.

Oysa amacım yumurtaları kırmak değildi. Kümeste kuluçkaya yatan tavuğumuzun altına koyup karga civcivlerim olsun istiyordum. Olmadı. Kuzuyu kurda kaptırdığım zaman koyunum kuzusu için ne kadar üzülseyse yumurtalarını telef ettiğim kargada o kadar üzölmüştür. Doğayla bire bir mücadele içinde olduğum köy yaşamında hayvanlara ve de doğaya karşı fazla sevgim yoktu açıkçası.

Doğduğum coğrafya Doğu Karadeniz Bölgesi dünya harikası bir güzellikte olduğunu ve doğanın barındırdığı hayvanlarla bir değer olduğunu şehirlerin kalabalık ve kirli havasını soluyarak yaşayınca iyice idrak ediyorum. Şimdi değil karganın yuvasını bozmak bir karıncayı incitmekten bile sakınırim.